

Türkiye Cumhuriyeti ile Slovakya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî İşbirliği Anlaşması

Türkiye Cumhuriyeti ile Slovakya Cumhuriyeti (bundan böyle “Âkit Taraflar” olarak anılacaklardır),

Dostluk bağlarını pekiştirmek ve hukukî ve ticarî konularda karşılıklı yardımlaşmayı Âkit Tarafların içişlerine karışmama, haklarda eşitlik ve ulusal egemenlik ilkelerine dayanarak kolaylaştırmak arzusu ile,

Hukukî ve ticarî konularda bir karşılıklı yardımlaşma anlaşması akdedilmesine karar vermişler ve aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır :

KISIM BİR

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

1. İşbu Anlaşmanın amacı, bir Âkit Tarafın vatandaşlarının, diğer Âkit Tarafın adlî makamlarınca yapılacak olan hukukî konulardaki işlemlerinde yasal korunması, her iki Âkit Tarafın, adli makamlarınca hukuki konularda karşılıklı adlî yardım sağlamak üzere işbirliği yapılması ve hukukî konularda mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi hususlarını düzenlemektir.
2. İşbu Anlaşmanın amaçları yönünden, “hukukî konular” ifadesi ayrıca ticarî konuları da kapsar, ancak iş konularını kapsamaz.

Madde 2

1. Bir Âkit Tarafın vatandaşları, diğer Âkit Tarafın adlî makamlarınca yapılan hukukî konulardaki işlemlerinde, bu Âkit Tarafın vatandaşları ile aynı şartlarla yasal korunma hakkına sahip olacaklardır.
2. Bir Âkit Tarafın vatandaşları hukukî konularda hak ve menfaatlerinin korunması için diğer Âkit Tarafın adlî makamlarına, bu Âkit Tarafın vatandaşlarının tâbi olduğu aynı şartlarla serbestçe müracaat hakkına sahip olacaklardır.
3. Âkit Taraflardan birinin ülkesinde idare merkezî bulunan ve bu Âkit Tarafın mevzuatına uygun olarak kurulmuş tüzel kişiler, işbu Anlaşmanın hükümlerinden yararlanma hakkına sahip olacaklardır. İşbu Anlaşmanın amaçlarına yönelik olarak tüzel kişiler bakımından “ikametgâh” ifadesi idare merkezleri olarak anlaşılacaktır.

Madde 3

1. İşbu Anlaşmada aksi öngörülmediği takdirde, Âkit Tarafların adlî makamları birbirleriyle Âkit Taraflarca tayin edilen Merkezî Makamlar aracılığı ile iletişim kuracaklardır. Türkiye Cumhuriyeti yönünden Merkezî Makam Adalet Bakanlığıdır. Slovakya Cumhuriyeti yönünden Merkezî Makam Adalet Bakanlığıdır.
2. İşbu Anlaşma hükümleri diplomatik veya konsolosluk kanalı ile iletişim kurulmasına engel teşkil etmeyecektir.

3. İşbu anlaşmanın amaçları yönünden adlî makamlar her bir Âkit Tarafın iç hukukuna göre belirlenecektir.

Madde 4

1. Merkezî Makamlar birbirleriyle talep edilen Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce iletişim kuracaklardır.

2. Adlî yardım talepleri ve ekli belgeler talepte bulunan Âkit Tarafın dilinde düzenlenecek ve bunlara talep edilen Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce düzenlenmiş onaylı tercümeleri eklenecektir.

3. Bir adlî yardım talebinin yerine getirilmesinin sonucu olarak elde edilen belgeler talep edilen Âkit Tarafın dilinde düzenlenecektir.

Madde 5

Âkit Tarafların Adalet Bakanlıkları, bir talep vukuunda, işbu Anlaşmaya konu teşkil eden adlî sorunlarla ilgili olarak ülkelerinin mevzuat ve uygulamaları hakkında birbirlerine bilgi vereceklerdir.

KISIM İKİ

BÖLÜM I

HUKUKİ KONULARDA ADLİ YARDIM

Madde 6

Âkit Tarafların adlî makamları, hukukî konularda, özellikle belgelerin tebliği, tarafların ve tanıkların dinlenmesi ve bilirkişi incelemesi hususlarında birbirlerine yardım sağlayacaklardır.

Madde 7

1. Bir adlî yardım talebi şu hususları ihtiva edecektir.

a. Talepte bulunan adlî makam ile eğer bilinmekte ise talep edilen adlî makamların adları;

b. Adlî yardımı gerekli kılan davanın niteliği;

c. Davayla ilgili tarafların isim ve adresleri – tüzel kişilerde isim ve idare merkezleri – ve mevcutsa temsilcilerinin isim ve adresleri;

d. Eğer talebin konusu belgelerin tebliğine ilişkin ise, muhatabın tam adresi ve tebliğ edilecek belgelerin listesi;

e. İfadelerine başvurulacak kişilerin isim ve adresleri ile eğer mevcutsa doğum tarihleri, vatandaşlıkları ve meslekler;

f. İfadelerine başvurulacak kişilere yöneltilecek soruların listesi;

g. Sağlanacak delilin niteliği veya yerine getirilecek diğer adlî işlem;

h. Talebin yerine getirilmesi için gerekli görülen diğer bilgiler.

2. Bir Adlî yardım talebi, talepte bulunan makam tarafından imzalanacak ve resmi mührünü

taşıyacaktır. Söz konusu talebe ekli belgeler, talepte bulunan Âkit Tarafın hukukuna göre onaylanacaktır.

Madde 8

1. Talep edilen Adlî makam, talebin yerine getirilmesinde kendi devletinin kanun hükümlerini uygulayacaktır. Bununla birlikte, söz konusu adlî makam, talepte bulunan adlî makamın özel bir usul veya yöntem izlenmesini istemesi durumunda, talep edilen Âkit Tarafın iç hukukuna aykırı olmamak kaydıyla bu usul veya yöntemi takip edecektir.
2. Talepte bulunan adlî makamın istemesi durumunda, ilgili tarafların ve eğer mevcutsa temsilcilerinin hazır bulunabilmeleri için, işlemlerin yapılacağı tarih ve yer hakkında bilgi verilecektir.
3. Talep edilen adlî makam, talebin yerine getirildiğini tespit eden belgeleri talepte bulunan adlî makama gönderecek veya talebin yerine getirilemediği durumlarda, bunu, sebepleri ile birlikte söz konusu adlî makama bildirecektir.
4. Talep edilen Âkit Taraf, kendi ülkesinde adlî yardım taleplerinin yerine getirilmesi sebebiyle yapılan bütün masrafları üstlenecek ve bu masrafların ödenmesini talep etmeyecektir.

Madde 9

Eğer tebliğ talebinde öngörülen adres doğru ve sahih değilse, talep edilen Âkit Tarafın yetkili makamı adresin tespiti için gerekli tedbirleri alacaktır.

Madde 10

Bir adlî yardım talebinin yerine getirilmesi, talep edilen Âkit Tarafın egemenliğine, güvenliğine ve kamu düzenine zarar verebilecek nitelikte görülmekte ise böyle bir talebin yerine getirilmesini reddedebilir.

Madde 11

1. Talepte bulunan Âkit Tarafın bir adlî makamında hazır bulunmak üzere çağrılan bir tanık veya bilirkişi, hangi uyrukta olursa olsun, söz konusu Âkit Tarafın ülkesinde, bu Taraf ülkesine girmeden önce işlenen bir suç veya eylemden dolayı hakkında kovuşturma yapılamaz veya tutuklanamaz veya kişisel özgürlüğü hakkında diğer herhangi bir kısıtlama getirilemez. Bir tanık veya bilirkişi ayrıca, tanıklık ifadesi ya da bilirkişilik görevinden dolayı hakkında kovuşturma yapılamayacağı, tutuklanamayacağı gibi bir mahkûmiyet hükmünün uygulanmasına da tâbi tutulmayacaktır.
2. 1. fıkradaki dokunulmazlık, tanık veya bilirkişinin, adlî makam tarafından hazır bulunmasının artık gerekmediği, terk etme olanağının bulunmasına karşın ülkede kaldığı veya terk etmesini takiben isteyerek döndüğü durumlarda bu hususların kendisine bildirildiği tarihi izleyen 7 günlük sürenin bitiminde sona erecektir.
3. Bir tanık veya bilirkişi için çıkarılan çağrı yazısında, talepte bulunan Âkit Tarafın mevzuatında seyahat, ikamet masrafları ve bilirkişilik ücretinin ödenmesi için öngörülen şartlar belirtilecektir. Böyle bir kişinin talebi üzerine yol ve ikamet giderlerinin karşılanması için talepte bulunan adlî makamca bir avans ödenecektir.

BÖLÜM II

BELGELER

Madde 12

Âkit Taraflardan birinin adlî makamının talebi üzerine, diğêr Âkit Taraf, talepte bulunan Âkit Tarafın vatandaşlarının ahvali şahsiye, şahsî hal ve menfaatleri ile ilgili diğêr belgelerin suretlerini tercümesiz ve ücretsiz gönderecektir.

Madde 13

1. Âkit Taraflardan birinin ülkesinde düzenlenmiş veya onaylanmış ve resmî mühür taşıyan belgeler diğêr Âkit Tarafın bir adlî makamı önündeki işlemlerde tasdiklen muaf tutulacaktır.

2. Âkit Taraflardan birinin resmî makamlarınca düzenlenen belgeler, diğêr Âkit Taraf ülkesindeki resmî belgelerle aynı ispat gücüne sahip olacaktır.

BÖLÜM III

YARGILAMA MASRAFLARI VE TEMİNATTAN MUAFİYET

(JUDICATUM SOLVI)

Madde 14

Bir Âkit Tarafın vatandaşları, diğêr Âkit Tarafın adlî makamları önündeki işlemlerinden dolayı salt yabancı olmaları veya diğêr Âkit Taraf ülkesinde ikametgâhları bulunmamasından ötürü teminat akçesi (Judicatum solvi) vermekle yükümlü tutulmayacaklardır.

Madde 15

Âkit Taraflardan birinin vatandaşları, diğêr Âkit Tarafın ülkesinde, adlî harçların tahsili, bilirkişi ve tanık ücretleri, avukat ücretleri, teminat giderleri, noterlik giderleri, belgelerin tebliğ masrafları ve diğêr yargılama giderleri gibi hususlarda, bu Tarafın vatandaşları ile aynı şartlar altında adlî müzaheretten yararlanmaya hak kazanacaklardır.

Madde 16

İşbu Anlaşma gereğince adlî müzaheret, başvuruda bulunanın ekonomik, ailevî ve şahsî durumlarını gösteren belgelere bağılı olarak hak kazanılacaktır. Belgelerin düzenlenişinde, başvuruda bulunanın ikamet ettiği Âkit Tarafın hukuku veya başvuruda bulunan her iki Âkit Taraf ülkesinde ikamet etmemekte ise vatandaşı olduğu Âkit Tarafın hukuku uygulanacaktır.

Madde 17

Eğêr bir Âkit Tarafın adlî makamı, diğêr Âkit Tarafın ülkesinde ikamet etmekte olan bir kişiye bir işlemleri için belli bir süre vermiş ise, bu süre belgelerin söz konusu kişiye tebliğ tarihinden itibaren işleme başlayacaktır.

KISIM ÜÇ
HUKUKÎ VE TİCARÎ KONULARDA
KARARIN TANINMASI VE TENFİZİ

Madde 18

1. Âkit Taraflar, diğ er Âkit Taraf ÷lkesinde verilmiş aşağıda gösterilen kararları, işbu Anlaşma hükümlerine uygun olarak kendi ÷lkelerinde tanıyacak ve tenfiz edeceklerdir :

a. Yargılama masraflarına ilişkin kararlar da dahil olmak üzere, hukukî konularda verilmiş mahkeme kararları;

b. Hukukî konularda bir mahkemece yapılmış veya onaylanmış sulh anlaşmaları;

c. Cezai konularda tazminata ilişkin olarak verilmiş mahkeme kararları.

2. Sadece işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra verilen kararlar, bu Anlaşma uyarınca tanıma ve tenfize tâbi olacaktır.

Madde 19

İşbu Anlaşmanın 18. maddesinde belirtilen kararlar aşağıdaki şartlara bağılı olarak tanınacak ve tenfiz edilecektir.

a. Karar, verildiğı Âkit Tarafın hukukuna göre kesinleşmiş ve icra edilebilir olmalıdır;

b. Davalıya, kararın verildiğı Âkit Tarafın hukukuna göre, dava dilekçesi usulüne uygun bir şekilde tebliğ edilmiş olmalıdır;

c. Kendisine karşı tanıma ve tenfiz istenen kişinin usulüne uygun bir şekilde mahkemeye çağrılmış ve iddialarını ileri sürme ve savunmaya imkânsızlığı halinde temsil edilebilme olanağı tanınmış olmalıdır;

d. Aynı taraflar arasında, aynı sebep ve konuya dayalı olarak;

i. Tanıma ve tenfizin talep edildiğı bir Âkit Taraf mahkemesinde daha önce açılmış gör÷lmekte olan bir dava, veya

ii. Tanıma ve tenfizin talep edildiğı Âkit Tarafın bir mahkemesince nihai bir kararla sonuçlandırılmış bir dava, mevcut bulunmamalıdır.

e. Karar, tanıma ve tenfizin talep edildiğı Âkit Tarafın mahkemelerinin münhasır yetkisine girmeyen bir konuda verilmiş olmalıdır;

f. Kararın tanınması ve tenfizi, tanıma ve tenfizin talep edildiğı Âkit Tarafın kamu düzenine aykırı olmamalıdır.

Madde 20

1. Tanıma ve tenfiz başvurusu, tanıma ve tenfizin talep edildiğı Âkit Tarafın yetkili mahkemesinde doğrudan yapılacaktır.

2. Başvuruya aşağıdaki belgeler eklenecektir.

- a. Kararın, kesinleşmiş ve icra kuvvetini haiz olduğunu tevsik eden bir belge ile tam ve aslına uygunluğu onaylanmış bir örneği;
- b. Karar gıyapta verilmiş ise, gıyabında karar verilen tarafın usulüne uygun olarak çağrıldığıının tespit eden gerekli belgelerin asılları veya onaylanmış örnekler;
- c. Bu maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen başvuru ve belgelerin kararın tanınmasının ve tenfizinin talep edildiği Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce onaylanmış tercümesi.

Madde 21

1. Kararların tanınması ve tenfizine mütedair usule, tanıma ve tenfizin talep edildiği Âkit Tarafın hukuku uygulanacaktır.
2. Tanıma ve tenfize karar veren mahkeme, kararın esasını incelemeyecektir. Mahkeme sadece işbu Anlaşmanın 19. ve 20. maddelerini göz önünde tutacaktır.

Madde 22

İşbu Anlaşmanın, tanıma ve tenfize ilişkin hükümleri, Âkit Tarafların, yabancı bir kararın icrası sonucu elde edilen para ve eşyanın yurtdışına transferi ile ilgili hükümlerine hâlel getirmeyecektir.

KISIM DÖRT

NİHAÎ

HÜKÜMLER

Madde 23

İşbu Anlaşma, Âkit Tarafların katılmış olduğu veya katılacağı, bu Anlaşma ile düzenlenen konulara ilişkin hükümleri içeren uluslararası belgeleri ihlâl etmeyecektir.

Madde 24

İşbu Anlaşma, Türkiye Cumhuriyeti ile Çekoslovakya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Karşılıklı Adli Yardıma ilişkin 22 Ağustos 1930 tarihli Anlaşmanın yerine geçecektir.

Madde 25

İşbu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunlar diplomatik yoldan çözümlenecektir.

Madde 26

1. İşbu Anlaşma onaylamaya tâbi olacaktır. Onay belgeleri Ankara ve/veya Bratislava'da teati edilecektir.
2. İşbu Anlaşma onay belgelerinin teati edildiği ayı takip eden ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.
3. İşbu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.
4. Her Âkit Taraf, yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu halde Anlaşma,

diğer Âkit Tarafın yazılı bildirimini aldığı tarihten itibaren oniki aylık süre içinde yürürlükte kalacaktır.

Bunu teyiden, usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış aşağıdaki imza sahipleri işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Ankara'da 11 Kasım 2004 günü Türkçe, Slovakça ve İngilizce olarak her biri ikişer nüsha halinde düzenlenmiş olup tüm metinler aynı derecede geçerlidir. Yorumda aykırılık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti

Slovakya Cumhuriyeti

Adına

Adına

Abdullah GÜL

Eduard KUKAN

Dışişleri Bakanı ve

Dışişleri Bakanı

Başbakan Yardımcısı